

EU:n ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ja Euroopan neuvoston pääsihteerin yhteinen julkilausuma eurooppalaisena ja kansainvälisenä kuolemanrangaistuksen vastaisena päivänä

Eurooppalaisena ja kansainvälisenä kuolemanrangaistuksen vastaisena päivänä Euroopan neuvosto ja Euroopan unioni (EU) toistavat vastustavansa voimakkaasti kuolemanrangaistusta kaikissa olosuhteissa ja kaikissa tapauksissa. Kuolemanrangaistus loukkaa ihmisarvoa. Se on julmaa, epäinhimillistä ja halventavaa kohtelua ja vastoin oikeutta elämään. Kuolemanrangaistuksella ei ole mitään todistetusti ehkäisevää vaikutusta, ja se tekee oikeuslaitoksen virheistä peruuttamattomia.

Kaikki EU:n ja Euroopan neuvoston jäsenvaltiot ovat poistaneet kuolemanrangaistuksen. Sen poistaminen lainsäädännöstä tai käytännöistä on Euroopan neuvoston jäsenyyden edellytys, ja kuolemanrangaistuksen täyskielto kaikissa olosuhteissa on kirjattu sekä Euroopan ihmisoikeussopimuksen pöytäkirjoihin n:o 6 ja 13 että Euroopan unionin perusoikeuskirjaan. Kannustamme kaikkia Euroopan valtioita, jotka eivät ole vielä niin tehneet, ratifioimaan ne.

Koska Valko-Venäjä soveltaa yhä ainoana Euroopan maana kuolemanrangaistusta, toistamme Valko-Venäjän viranomaisille esittämämme pyynnön ottaa käyttöön moratorio, joka toisi maan ratkaisevalla tavalla lähemmäs yleiseurooppalaisia periaatteita.

Euroopan neuvosto ja EU jatkavat maailmanlaajuisesti työtään kuolemanrangaistuksen poistamiseksi. Tuemme tulevassa YK:n yleiskokouksessa kuolemanrangaistuksen käyttöä koskevasta moratoriosta annettavaa päätöslauselmaa, ja EU ja Belgia isännöivät kuolemanrangaistuksen vastaista seitsemättä maailmankongressia Brysselissä helmikuun 2019 lopussa.

Euroopan neuvosto ja EU odottavat moratorion käyttöönottoa ja kehottavat maita, jotka soveltavat edelleen kuolemanrangaistusta, muuttamaan jäljellä olevat kuolemanrangaistukset vankeusrangaistuksiksi ja joka tapauksessa varmistamaan, että vankilaolot ovat ihmisarvon mukaisia. Kansainvälisen oikeuden mukaisesti kyseiset maat eivät saa panna täytäntöön teloituksia, jos tuomittu on alaikäinen, raskaana oleva nainen, kehitysvammainen tai kärsii mielenterveysongelmista. Lisäksi kuolemanrangaistuksen käyttö ei ole perusteltavissa varsinkaan tapauksissa, joissa henkilö on tuomittu talousrikoksista tai joissa hän itse on joutunut vakavien rikosten – kuten raiskaus avioliitossa – kohteeksi ja joissa toisen henkilön tahattomaan kuolemaan johtanut teko on perustunut todelliseen hätävarjeluun. Jäsenvaltioiden olisi pidättäydyttävä tukemasta keskinäisen oikeusavun tai muiden yhteistyömuotojen avulla sellaisten maiden huumepolitiikkaa, joissa huumausainerikoksista voidaan määrätä kuolemanrangaistus.

Jäsenvaltioiden olisi toteutettava tehokkaita toimenpiteitä, joilla estetään niitä osallistumasta – myöskään välillisesti – kuolemanrangaistuksen käyttöön kolmansissa maissa, esimerkiksi hyväksymällä toimenpiteitä, joilla estetään sellaisten välineiden kauppa, joita voidaan myöhemmin käyttää teloituksiin. Tässä yhteydessä Euroopan neuvosto ja EU edistävät jatkossakin maailmanlaajuisia allianssia kuolemanrangaistuksen täytäntöönpanoon ja kidutukseen käytettävien välineiden kaupan lopettamiseksi.

Jäsen ehdokkaat entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia*, Montenegro*, Serbia* ja Albania* sekä vakautus- ja assosiaatioprosessiin osallistuva maa ja mahdollinen jäsen ehdokkaat Bosnia ja Hertsegovina, Euroopan talousalueeseen kuuluvat EFTA-maat Islanti, Liechtenstein ja Norja sekä Ukraina ja Georgia yhtyvät tähän julkilausumaan.

* Entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia, Montenegro, Serbia ja Albania kuuluvat edelleen vakautus- ja assosiaatioprosessin piiriin.

Press office - General Secretariat of the Council

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press.office@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press